

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 9781/2022
09.03.2023. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Субић, председника већа, Зорана Хаџића и Мирјане Андријашевић, чланова већа, у правној ствари тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Јасмина Николић, адвокат из ..., против тужених ББ, ВВ и ГГ, сви из ... и Агенције „Копер инжињеринг“ власника ДД из ..., чији је заједнички пуномоћник Данијела Алексић, адвокат из ... и умешача на страни тужених ЂЂ из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 345/22 од 12.04.2022. године, у седници већа одржаној дана 09.03.2023. године донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДА СЕ пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Гж 345/22 од 12.04.2022. године и предмет **ВРАЋА** том суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж 345/22 од 12.04.2022. године, усвојене су жалбе тужених и умешача на страни тужених и преиначена пресуда Основног суда у Крагујевцу П 1689/18 од 30.07.2021. године у ставу првом и трећем изреке, тако да је одбијен тужбени захтев тужиле којим је тражила да се обавезу тужени да тужили на име накнаде материјалне штете солидарно исплате износ од 824.120,00 динара са законском затезном каматом од 21.05.2021. године, као дана вештачења, до коначне исплате и обавезана је тужиле да туженима на име трошкова парничног поступка исплати укупан износ од 140.324,20 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужиле је благовремено изјавила ревизију.

Тужени и умешач су поднели одговор на ревизију.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. Закона парничном поступку („Службени гласник Републике Србије“ број 72/11 ... 18/20 – у даљем тексту ЗПП) и утврдио да је ревизија тужиле основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. По становишту Врховног касационог суда другостепени суд је учинио битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. у вези чланова 192. став 4, члана 8.

и члана 383. став 4. ЗПП. Одредбом члана 383. став 1. Закона о парничном поступку, прописано је да другостепени суд одлучује о жалби по правилу без расправе. Према члану 394. истог Закона, другостепени суд ће пресудом преиначити првостепену пресуду ако је на основу расправе утврдио другачије чињенично стање него што је оно у првостепеној пресуди (став 1.); ако је првостепени суд погрешно оценио исправе или посредно изведене доказе, а одлука првостепеног суда је заснована искључиво на тим доказима (став 2.); ако је првостепени суд из чињеница које је утврдио извео неправилан закључак о постојању других чињеница на којима је заснована пресуда (став 3.); ако сматрају да је чињенично стање у првостепеној пресуди правилно утврђено али да је првостепени суд погрешно применио материјално право (став 4.). Да би преиначио првостепену пресуду, другостепени суд не може да изврши другачију оцену доказа изведених пред првостепеним судом. Ако не прихвати оцену доказа извршену од стране првостепеног суда и сматра да је због тога чињенично стање погрешно или непотпуно утврђено, другостепени суд има могућност да сам одржи расправу и понови већ изведене доказе. У овом случају, другостепени суд то није учинио, већ је другачије оценио налаз вештака Александра Апостоловића него у првостепеном поступку и извео супротан закључак о основаности тужбеног захтева, па је тако неправилно применио горе наведене одредбе Закона о парничном поступку, што је било од утицаја на доношење законите и правилне пресуде.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је власник парцеле .../... и власник две породичне стамбене зграде постојеће на овој парцели, као и једне зграде за занатство и личне услуге. ББ, ВВ и ГГ из ... издато је решење о одобрењу за изградњу стамбено-комуналног објекта за вишепородично становање у улици ... број ... у ... на КП бр. .../... са спратношћу објекта, подрум + приземље + 3 спрата димензије објекта према графичком прилогу, односно акту о урбанистичким условима, а инвеститорима је наложено да отвореним системима, риголама ка средини парцеле или у кишну канализацију изврше одводњавање површинских вода, док је у позицији обезбеђење суседних објеката наведено да приликом изградње објекта мора да се припази да се не угрозе објекти и суседне парцеле и њихово коришћење, као и статичка стабилност истих објеката на суседним парцелама, да је потребно обезбедити техничке дистанце, ширине од 5 до 10 центиметара од ивичног зида, ради извођења изолације и формирања сеизмичке изолације да је у овом табеларном приказу у делу за стабилност терена и услова изградње клизишта, плављење терена и слично остало без икаквих навода. Ове две парцеле међусобно се граниче и обе излазе на улицу Уговор о заједничком улагању и изградњи од 14.08.2006. године закључен је између умешача ЂЂ из ..., као суинвеститора и тужених ББ, ВВ и ГГ, као инвеститора у којима се наводи да су уговарачи ББ и ВВ сувласници са ГГ на КП .../... КО ..., као и на објектима и да је по члану 2. овог уговора предмет било заједничко улагање и изградња стамбено-пословне вишепородичне зграде у ..., ... број Како уговарачи као инвеститори нису у могућности да самостално финансирају изградњу објекта који је предмет овог уговора, овим уговором укључују у инвестицију првог уговарача ЂЂ, са којим регулишу међусобна права и обавезе. Извођењем радова на изградњи објекта тужених на имовини тужиле настала је штета за чије отклањање је потребно 824.120,00 динара. Уговором о купопродаји непокретности од 06.06.2019. године закљученим између продаваца АА из ... и купца ГП „Изградња Р“ ДОО Крагујевац стоји да је продавац упознао купца са чињеницом да са трећим лицима пред Основним судом у Крагујевцу води парнични поступак под бројем П 1689/18 ради накнаде материјалне штете у вези

непокретности које су предмет продаје и да су уговарачи сагласни да се за износе ове штете, коју споразумно утврђују према обављеним вештачењима у означеном предмету умањи купопродајна цена непокретности коју овим уговором продавац купцу преноси у својину за 20 м² новосаграђеног простора, тако да продавцу сада тужиљи на име купопродајне цене уместо 150 м² новосаграђеног простора припада у својину 130 м² новосаграђеног простора. Тужиља је све своје непокретности, сва три објекта и парцелу број .../... КО ... на којој су се налазили објекти продала уговором о купопродаји непокретности од 06.09.2019. године ГП „Изградња Р“ ДОО Крагујевац, као купцу и купац је порушио купљене објекте.

Из овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је усвојио делимично тужбени захтев и обавезао тужене да тужиљи на име накнаде материјалне штете исплате 824.120,00 динара, на основу одредаба чланова 154, 155, 185. став 1. и 3. и 207. Закона о облигационом односима.

Другостепени суд је сматрао да је првостепени суд на утврђено чињенично стање погрешно применио материјално право (одредбу члана 155. ЗОО), па је првостепену пресуду применом одредне члана 394. став 4. ЗПП преиначио и тужбени захтев тужиље одбио. Другостепени суд је становишта да тужиља нема право на накнаду штете у висини износа потребног са санацију штете, јер је објекте у току парнице продала и њена штета са сада огледа у оствареној мањој тржишној цени објекта због оштећења на објекту. Међутим, другостепени суд сматра да како тужиља није поставила тужбени захтев у складу са штетом која би јој припадала, а не може га преиначити након закључене глевне расправе, тужбени захтев је морао бити одбијен, без заказивања расправе у смислу одредбе члана 383. ЗПП.

По становишту Врховног касационог суда другостепени суд је учинио битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. у вези члана 192. став 4, члана 8. и члана 383. став 4. ЗПП. Тужиља је тражила исплату износа од 824.120,00 динара, по правном основу накнаде материјалне штете, а у тужби чињенични основ заснива на вредности радова и материјала потребних за санацију штете. Суд није везан за правни основ тужбеног захтева у смислу члана 192. став 4. Закона о парничном поступку, управо због тога што је дужан да правилно примени материјално право и да ради правилне примене материјалног права правилно утврди све битне чињенице на које упућује материјално право, а које странке изнесу у виду чињеница или индиција о чињеницама. Тужиља је у току парнице продала непокретност, на којој су постојала оштећења која су настала због извођења радова од стране туженог (нови чињенични основ) и до продаје непокретности њен тужбени захтев се односио на исплату износа који је потребан за санацију објекта. Супротно ставу другостепеног суда тужиља није променила правни основ, који је и даље накнада штете, а која се сада огледа у мањој тржишној вредности непокретности, која по налазу вештака Александра Апостоловића од 21.10.2015. године износи исто колико и вредност материјала и радова неопходних за санацију штете на објекту односно 824.120,00 динара, на шта ревизија основано указује.

Стога, како је другостепени суд пропустио да ради правилне примене материјалног права узме у обзир налаз вештака Александра Апостоловића од 21.10.2015. године, при чему је првостепени суд ценио налаз и мишљење вештака

грађевинске струке Александра Апостоловића од 21.10.2015. године и допунски налаз од 21.5.2021. године и у целости га прихватио, то другостепени суд није могао, без одржавања расправе пред другостепеним судом, у смислу члана 383. став 4. ЗПП да налаз вештака цени на другачији начин од првостепеног суда.

Из наведених разлога, основано се у ревизији тужиље указује да је преиначујући првостепену пресуду другостепени суд учинио битну повреду одредаба парничног поступка, а што је ревизијски разлог прописан одредбом члана 407. став 1. тачка 3. Закона о парничном поступку, имајући у виду да је та повреда поступка била од утицаја на доношење законите и правилне одлуке

У поновном поступку, потребно је да другостепени суд отклони наведену битну повреду одредаба парничног поступка, и оцени битне чињенице за правилну примену материјалног права на које је указано овим решењем, како би имао могућност да донесе правилну и закониту одлуку.

Из изложених разлога, Врховни касациони суд је одлуку као у изреци донео применом одредбе члана 415. став 1. Закона о парничном поступку.

**Председник већа-судија
Весна Субић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић